

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

No. 10.

Luni, 10. Martie

1847.

Тръсври зшóre din istoria Poloniei.

(Днкеiere.)

Съ не ре'нторчет ла кърсел политик ал лъкрърилор. Дн минетла кънд тѣскаліи комъндаръ десармареа остъшиміи полоне, революція се ши днчине деалзогъла ши деалател дереі. Чел динтъи фз цепералъла Мадалински ла Пълтзск апрóне де Варшава, каре кънд примі порънка десармърїи дн Мартіе 1794, комъндѣ рѣсколъ, вѣтъ не тѣскалі ши пайнтѣ спре Кракавіа, знде се зпї кѣ тареле Косчїзско, зп върват черкат, ероѣ кѣпоскет дин рѣсвоїзл американ ши франдоз. Не ачест Косчїзско полонїи дн ачеле зіме фатале дн фѣкъръ диктатор дѣндѣ амъпъ тóтъ пѣтереа. Флакѣра революціеі стрѣвѣтъ дн тоате пърдїле; тѣскаліи ши прѣсіанїи фѣсеръ вѣтъдї ла маї тѣлте локърї; Варшава фз реокпатъ кѣ съпце тѣлт. Ziua din 4. Apr. ла Ракавіче ши дин 5. ши 6. Окт. 1794 ла Варшава съпт челе маї фрзтóсе дн исторїа полонїлор. Днсъ тоате дндешерт! Фъръ фортѣреде, фъръ арме де ажвнс ши фъръ аїадїи полонїи тревзїрѣ съ кадъ дн деспераціе, кънд тѣскаліи, прѣсіанїи ши австриачїи дї дмпрецізваръ кѣ армате марї дин треї пърдї. Непорочїреа ле крескѣ

ши прїн ачееа, кѣ масса паціеі, дѣранїи днкъ не зїтънд релеле венїте лор дела воїерї, недндѣлчїдї де ажвнс прїн възплатеа констїтуціеі, днкъ тот апѣсадї де спїрїтѣл склавїеі, нѣ авеа нїчї зп сїмц патриотїз, чї крдеа, кѣ орї че с'ар днтъмпла, еї ар авеа пѣтаї а скїтѣва зп жѣг кѣ алтѣл, дечї нѣ преа дїозъръ кѣ нїчї о парте, кам ка ши не аїреа. Маї сокотїм ла ачестеа ши партида трѣдѣторїлор, а кърор семїндѣ н'аѣ секат нїчї одатъ. Днсън рецїеле Станїслаѣ пѣкѣжит кѣ Косчїзско фз прецвїт маї тѣлт декѣт ел, днкѣрка тѣлт лъкрърїле де апѣраре. Аша дѣпъ че Сзваров свѣрзѣтѣторїзл де попоръ маї сосї кѣ оцїрї прóспете тѣскѣлещї, Косчїзско дн 10. Окт. фз вѣтът де цепералъла Ферсен ла Маціевїче. Де ачї днколо непорочїрїле зрѣта зпеле дѣпъ алтеле. Сзваров сосїнд ла Варшава, о лѣв кѣ асалт репоїт, апої фѣкѣ о тѣчелѣтѣрѣ асемеенеа челор дела Очаков ши Ісмаїл асвпра тѣрчїлор. Песте дóззечї мїї осташи ши орѣшанї фѣсеръ оторѣдї де тѣскалі сїнгѣр дн свѣрвїа Варшавїеі пѣмїтъ Прага. Варшава черѣ воїе а капїтѣла; дар Сзваров декларѣ кѣ „н'аре плѣчере а негодіа кѣ ревелїи.“ Апѣрѣторїи патриеї пѣмїдї ревелї! Кѣ ачеста днчетѣ вїсѣл лїбертѣдїи полоне.

Аптр'ачеа ши Австриа се армасе дн контра Полоніей; днсъ армасеа дн фз de присос. Кабинетъл Виенеі рзгат фервнте de полоні ши аптме de Косчіѣско, ка астъ-датъ съ ціе кз еі, нічі декът пз се дн-двплекъ, пентрѣкъ дн прічина револѣціей франдозещі пші да тѣпа а се стріка нічі кз Рвсіа нічі кз Првсіа. Ърмаръ негодіаціі, каре кврсеръ пълъ ла 24. Окт. 1795, дн каре зі се свзскрісе ал треілеа трактат de днпърдалъ, днсъ астъдатъ фъръ а маі днтрева не полоні нічі ка de формалитате. Австриа маі трасе ла сіне 800 мілърі пѣтр., Првсіа 900, іар Рвсіа песте дбъ міі мілърі пѣтр. Аша Полоніа ка стат се цуарсе дн харта Европеі. Ън стат маі de 14 міі мілърі пѣтр. кз 13 міліоне лък., каре днсъ ар фі пѣтѣт цінеа ши de дбъ орі атъді, аптсе дн ѡрмасеа пѣкателор стрѣвне, прін апархіе, прін тірѣніреа дѣранілор, іар маі вѣртос прін стрікѣчѣнеа дрептѣлзі пѣвлік дн Европа, деградат ла фѣдѣріе ши мінчѣні. Жѣртѣѡ фіорбсъ ши плінъ de днвѣдѣтѣръ пентрѣ тоте статѣріле ши тімпѣріле. — Рецелє Станіслаѡ Поніатовскі детронат прін кіар пріетіаціі сѣі прімі о віатъ пенсіе, днсъ сѣіт кондігіе, ка пѣрѣсінд Полоніа съ се ашезе кз лѣкашѣл токма дн Петерсвѣрг, знде ши тѣрі ла 1798. Полонілор пз ле маі рѣмасе німік, декът рачеле дн сімѣвл лор націонал, зрѣ днвершѣнатъ асѣпра стрінілор ши о дешѣартъ пѣдежде дн франдозі.

Ачеаста фз стареа Полоніей пълъ ла а. 1806, кѣнд Наполеон сѡѣртѣнд маі тот статѣл Првсіей дѣсе кз сіне дн Полоніа не тоді ачеі полоні еміграді, каріі сѣіт пѣтіре de леціонѣл полон сѣіт комѣндап-

тѣл лор Домвротскі се вѣтѣсеръ дн Італіа лѣпгъ франдозі. Дн пачеа дела Тіасіт 9. Іѣліе 1807 Наполеон формѣ дн провинціле полоне првсіене дѣкатѣл Варшавіей не 1850 міл. пѣтр. кз 2,200,000 лък. дѣндзі рецент не Фрідерік Август рецелє Саксоніей, кѣт ши о констітѣдіе асемеѣеа челеі франдозещі ши кондіка франдозаскъ, кз ачел скоп маі вѣртос, ка сѣіпѣнд не дѣрані de жѣгѣріле педрепте ши дертѣрінд десѣрѣл воеіріміі съ пѣіе о кѣмпѣнъ de паче днтре ачесте дбъ класе, съ ле днфрѣдаскъ, прегѣтінд аша не полоні кѣтръ о пбъ ре'ввіере, кз кѣт маі тѣрзіе, кз атѣт маі сігѣръ. Дар Наполеон спре тѣлѣтмітѣ фѣкѣ тѣлте претенсіі кѣтръ полоні; аптме дн вѣтаіа кз Австриа ла 1809 ле черѣ реціменте, вані ши патѣрале, іар негодѣл лор сѣфері тѣлт прін кѣпоскъта сістемѣ кондіпѣталъ, кз кареа ера съ пече маі вѣртос не Брітаніа. Полоніі сѣіт команда прінціпѣлзі Іосіф Ант. Поніатовскі се лѣптаръ кз фоарте маре вѣрѣвдіе атѣт ла 1809 асѣпра австріачілор сіміндзі не ачедіа а еші дн Полоніа, кѣт ши ла 1812 дн Рвсіа ши ла 1813 дн крѣпта вѣтаіе дела Лаіпдіг, знде Поніатовскі ши кѣзѣ некат кз калѣ кз тот дн рѣлл Елстер. Дн пачеа дела Віена 1809 дѣкатѣл Варшавіей маі кѣщігѣ адаос Галіціа апѣсанъ, днкѣт актѣм аѣеа кз тотѣл 2800 міл. пѣтр. кз 3,800,000 лък., кѣт ши о арматъ de 60 міі денпрінсѣ преа віне, кареа маі тѣрзіѣ се оціі ероічѣше дн Спаніа. Днтре ачесте днпрецізѣрі фала націоналъ ре'ввіе. Нагіа днтреагъ череа дн конглѣсѣіре векіле хотаръ, зп реце пѣтѣптеап ши рестаѣрареа пѣтелзі полон. Наполеон атѣт пѣртіні ачест план ал По-

лоніор, дикът порнінд ла 1812 асѣра Рѣсіеі, ачел рѣсвоіѣ дл пѣтмі „ал доілеа полонеск,“ ка ші кѣт ар фі воіт а се вате пѣтмі пентрѣ полоні. Дл ачелаш ан ла 1812 конфедерація генералѣ ла 28. Івніе проклатѣ кѣ тóтѣ соленітатеа рестаурареа Полоніеі; дар дасѣфлеліреа пѣ с'аѣ лѣдїт престе тот, маі вѣртос кѣ Літваніа пѣ се рѣскѣлѣ. Фортѣределе Zamosk, Modlin ші Торн се апѣрарѣ фоарте віне. Дѣпѣ пепорочіреа лѣі Наполеон óстеа полоанѣ дл днсоді пѣлѣ ла Франца, ва зпї пѣлѣ ла Елва. Длтр'ачеа Рѣсіа пѣсе тѣна пе дѣкатѣ Варшаѣ. Данцігѣл рекѣзѣ ла прѣсіані. Конгресѣл дела Віена дн Маіѣ 1815 детермінѣ соартеа Полоніеі аша: 1) Четатеа Кракаѣ кѣ дїнѣтѣл сѣѣ рѣтѣпѣнд репѣлїкѣ лїберѣ сѣ се гѣверне пе сіне дѣпѣ леці пропрїї; 2) дістрїктѣл дїн партеа дреаптѣ а Вістѣлеі (Weichsel) кѣт ші дїнѣтѣл Тарнопол, каре маі пайнте фѣсесе ал Рѣсіеі, пе лѣпгѣ Галїціа ші Лодомерїа сѣ треакѣ ла Австріа; 3) дїнѣтѣрїле Кѣлм ші Міхелаѣ, орашѣл Торн кѣ ал сѣѣ дїнѣт, Посен ші о парте дїн дїнѣтѣл Калиш сѣ треакѣ ла Прѣсіа; 4) тóтѣ чевалалтѣ Полоніе сѣ се зпїаскѣ сѣпт зп пѣтме „регатѣл Полоніеі,“ кѣ Рѣсіа, дар сѣ аїѣв о адміністрадїе осевїтѣ де а Рѣсіеі, іар днтіндереа (territorium) сѣ о аїѣв пе кѣт ва вої аї о да царѣл Рѣсіеі Алесандрѣ.

Полонїа рѣтѣзїтѣ аша прїмі дн 27. Ноеврїе 1815 о констїтѣдіе репрезентівѣ пе темѣїѣл челеї дела 1791, днсѣ кѣ ачел адаос, кѣ воїерїмії і се дедерѣ фóрте марї дрепѣтѣрї, іар дѣранїлор маї нїмік. Дл алтеле ачешаш кѣпрїндеа ші респонсавїлітатеа міністрїлор, пеатѣрпареа жѣ дѣкѣторїлор, лїбертатеа тіпарїѣлѣ ші дóѣ

камере, зпа де сенаторї алешї пе віаѣтѣ, алта а депѣтаділор дїн дїнѣтѣрї 77, іар дела ораше 51, міністерїѣ осевїт, óсте націоналѣ, іар сѣверанѣл се пѣтмі пе сіне „царѣл Полоніеі.“ Чел днтеї віче-реде фѣ дн Варшава ла 1815 вѣтрѣпѣл генерал полон Заїончек, а кѣрѣї сѣерѣ де лѣкпаре се детермінѣ маї апрóпе прїн зп декрет дїн 28. Апр. 1818. Дл коастеле лѣї се деде зп комїсарїѣ рѣсеск, істедѣл Новосїлдов, кѣрѣї маї тѣрзіѣ і се дн-крезѣ полїціа секретѣ ші тот одатѣ сѣперїнспекціа тѣтѣрор шкóлелор. Команда прїмаре ла остѣшїме компѣсѣ атѣнчї дїн 50 тїї о лѣѣ Константіо, ал доїле фрате ал царѣлѣ. Дїетеле се адѣва тот ла доїанї. — Дл ачелешашї тімпѣрї (1815—1820) маї тóтѣ Европа апѣсанѣ се афла дн фервере маре дїн прїчіна дншелателор пѣдеждї дн зрѣта трактатѣлѣї дела Віена, кѣчї адїкѣ тóге паціїле — італїанї, портѣгалї, спанїолї, немцїї ш. а. череа констїтѣдїї ші пѣ лї се да, іар аватерїле дела леці креѣдеа престе тот. Карактерѣл чел некѣпѣтат ал полонїлор пѣ рѣтасе пеатїнс де ачеле тішкѣрї европене. Алесандрѣ, каре дѣпѣ шѣлте ші греле пеплѣчерї авѣте дн віаѣтѣ пе лѣпгѣ тот карактерѣл сѣѣ чел влѣнд кѣзѣсе дн зп фелїѣ де меланхолїе (кам ка ші татѣ-сѣѣ Павел), ва кїар днтр'ѣн містїчісм реледїос, де ші пѣлѣ атѣнчї іѣвісе пе полонї, акѣт днчепѣ аї траѣе дн фелїзрї де препѣсѣрї, каре лїо ші спѣсе літѣде. Полонїї дн лок сѣ крѣде ачешаш скїтѣваре а монарѣлѣї ші сѣ се фериаскѣ аї да прїчіні маї марї де немѣлѣзмірї, еї дншї арѣтарѣ зра пе фадѣ. Ла дескїдереа дїетеї дїн 1818 царѣл дожѣпї пе полонї, ка сѣ се фериаскѣ де

мишкърї революціонаре. Кабинетъ дн Петерсбургъ фолосидъсе де дмпредѣврѣри се дпчеркъ къ дпчетъ а деспоіе не помони де тоате дрептѣриле кѣте лі се dedescerъ prin констѣвдіе. Ла 1819 се щearce къ тотъ ливертатеа тпнарїлѣ, дптродъкъдъсе ченсѣръ аспрѣ маї ѣптеї пентрѣ газете, апої шї пентрѣ кѣрдї. Ачеастъ опреалъ ме венї помонїор ка шї кѣм лі с'ар фї легат шї гѣра. Ап 6. Дек. 1821 се опрїрѣ тот фелїл де дпсодїрї, лїтераре, політїче ш. а., де каре сѣнт обїчпѣте дп цѣрїле констѣвдіонале. Ап 9. Апр. 1822 се опрїрѣ стѣдендїї а пѣ маї ешї не ла ѣнїверсїтѣдї стрѣне. Ап 13. Септ. 1820 дескїзнд царъ а дѣа діетъ, дп квѣптъл де трон атїнсе де поѣ перїкѣлоаса іпфлѣвндъ а теорїїлор політїче. Атѣпчї се формъ о опосїдіе таре, кареа къ маїорїтате де 120 гласѣрї дп контрѣ пѣмаї ла 3 прїетїне але гѣверпѣлѣї лѣпѣдѣ проїектъл кондїчеї крїмїнале пропѣс де мїністерїѣ спре десватере шї прїмїре, кѣчї адїкѣ дп ачешаш лїпсїа аша пѣмїтѣл jury саѣ трївѣпал де жѣрадї арвїтрїї алешї дн ѣлп ѣоїе де пѣрдїле прїгонїтѣре, кѣм е дп Брїтанїа, кѣм шї асїгѣрареа де пѣпреа ла прїнсорї фѣрѣ жѣдекатъ. Алт план де а скїтѣва статѣтеле сенатѣлѣ дпкъ фѣ респїнс, пентрѣ къ ачела ера дп контра лецілор фѣндѣментале. Царъ дп 13. Окт. шї дпкїсе діета арѣтѣндѣшї а са тѣхпїре, кѣчї „депѣтадїї п'аѣ цїѣт а се фолосї ма; ѣне де неатѣрпареа гласѣрїлор лор;“ дптр'ачеша порѣпчї діетеї а депѣмї комїсії, каре дп кодпделецере къ сѣатѣл де стат пѣпѣ ла ѣрпѣтѣреа діетъ сѣ лѣкрезе ла кондїка чївїл шї ла чеа крїмїналѣ. Царъ венї шї ла 1822 дп Варшавїа, дар пѣмаї

не тїмп скѣрт. Ап 1823 dede ѣче-реце-лѣї Константїн дрептѣл де а кіема діета ла локѣл шї ла тїмпѣл ѣндеї ва плѣчеа лѣї. Апсѣ пѣпѣ ла 1825 се декретѣ, ка шедїнцеле сѣ пѣ маї фїе пѣѣлїче, каре дп ачелаш ап кѣрсерѣ пѣмаї о лѣпѣ, прїмїндъсе кѣтева реформе фолосїтѣре, апої ле дпкїсе тот царъ маї весел ка алѣдатъ. Атѣрѣчѣнеа опосїдіеї пѣ дпчета; еа пѣ прїмїа пїчї ѣпеле дн тѣпа Рѣсіеї. Апсодїрї перїкѣлоасе де мїлітарї шї де стѣдендїї ѣдеаї престе тот, дн каре се десфѣшѣрѣ ѣп комплот таре кондѣс де колонелъ Крѣзановскї шї лѣдїт фѣарте дптре офїдерїї маї тїперї, карїї крѣдеа къ аспрїмеа чеа де фѣр а лѣї Константїн пѣ о ѣор маї пѣтеа сѣѣерї. Дестѣл некѣмпѣт дела помонї, дѣпѣ че еї шїа, къ орї шї кѣм Алесандрѣ дї іѣѣїа не еї шї патрїа лор; пѣмаї че сѣ ле фачї, ера аршї маї дн пайнте. — Ап ачелаш ап 1825 царъ Алесандрѣ ла 1. Дек. тѣрї преа фѣрѣ ѣесте дп орашѣл Таганрог лѣпгѣ тареа мѣртѣ, ѣнде кѣлѣторїсе спре ашї репѣтрѣдї сѣлѣтатеа дмпрезпѣл къ содїеса Елїсаѣета, кареа дпкъ ера ѣолпѣѣоасѣ. Мѣртеа царѣлѣї, революдїа чеа ѣрѣтѣ дн Петерсбургъ дп 26. Дек. (ешїтѣ дела рецїменте шї ѣоїерїме) шї сѣїреа лѣї Нїколае I. не трон дп локѣл лѣї Константїн каре с'аѣ лѣпѣдат де домнїе, асѣпра помонїлор пѣ авѣ алѣт іпфлѣвндъ, декѣт къ Константїн де атѣпчї дпколо дї траѣ шї маї аспрѣ. Ап діета дела 1830 опосїдіа ѣевенї атѣт де дпфѣрїатѣ, кът претїнсе ка шї мїністрїї сѣ фїе трашї ла жѣдекатѣ крїмїналѣ, пентрѣкѣ аѣ кѣлкат де атѣтеа орї констѣвдіа. Аша маї пайнте де а пропѣтпне революдїа дп Франца, паціа полѣ-

нъ ера дѣтѣрекетъ de тоарте къ Рѣсія, дѣкѣт амѣеле пѣрдѣ simđia пе сѣвр, къ аѣ а се гѣтѣ зна дѣ контра алтеіа. Шѣ тотѣш револѣѣіа dĭn 1830 Ноѣмврѣе 29. венѣ преа неащептатъ ла тодѣ. О порѣвкѣ сосѣтѣ dĭn Петерсѣврѣ спре а се пѣве ла прѣнсѣре 48 іншѣ, стѣдендѣ шѣ офѣдерѣ жѣнѣ dede семпалѣ ачелеѣ непорочѣте револѣѣіѣ. Дѣпѣ фѣга лѣѣ Константѣн дѣла Варшавѣа, дѣпѣ знеле негодѣіаđѣі дѣшерте, венѣ фелдмаршалѣа Дѣевѣч къ 120 мѣі о-сташѣ шѣ къ патрѣ сѣте тѣврѣ песте рѣжѣл Бѣрг; полонѣі аѣеа пѣмаѣ 50 мѣі дѣ арме сѣнт команда дѣктаторѣлѣѣ Клѣпѣіѣкѣі, каре де шѣ авѣсе тѣмп де аршаре пѣлѣ ла мер-цереа депѣтаđѣіѣ дѣ Петерсѣврѣ, дѣр а-тѣт ел, кът шѣ алдѣ ѣенералѣ шѣ гѣвер-пѣл провѣсорѣв пѣреа къ сѣнт фершекаđѣі де пѣ се арма къ deadѣнсѣл. — Тѣте амѣ-рѣнтеле ачестѣѣ рѣсѣвоѣѣ, кът шѣ трѣстеле лѣѣ вртѣрѣ дѣ декѣрс де 16 апѣ стаѣ дѣ прѣспѣтѣ адѣчере амѣнте ла тодѣ, дѣр нѣчѣ аѣ лок дѣтрѣ ѣгѣвстеле колѣне але ачестѣі фѣі. Сѣнтѣм сѣмѣдѣ а прѣкѣрѣма. —

Лѣтѣва шѣ лѣтератѣра полонѣіор сѣтѣ пе о треапѣтѣ палѣ а кълтѣреѣ, дѣкѣт пѣ пѣмаѣ дѣтрече пе тѣте ѣелелалте сорѣрѣ але сале дѣалекте славѣче, ѣѣ дѣ тѣлте прѣвѣнде се пѣте тѣсѣра шѣ къ алтеле еѣропене. Полонѣі аѣ дѣчепѣт маѣ дѣnadѣнс ашѣ кълтѣва лѣтѣва дѣкъ dĭn веакѣл 16леа; іар декѣнд се аѣлѣ дѣ непорочѣре, апѣме дѣла Станѣслав Авѣгѣст аѣ лѣат ѣп сѣвор къ тотѣл неащептат, дѣкѣт довѣндѣ репѣме еѣропеан. Пѣесѣа, ораторѣа, ісѣдѣрѣа, кът шѣ кътѣва ратѣрѣ але щѣіпѣделор сѣнт ре-прѣсептате преа вѣне дѣ лѣтѣва полоанѣ, ѣн поет ка Мѣдѣкѣевѣч, історѣчѣі ка профе-сорѣл Лелевел, Гѣровѣедѣі шѣ Гѣлевѣіовскѣі

ар фѣі де фалѣ шѣ ла алте наđѣі. Песте 50 тѣпографѣі лѣкѣреазѣ шѣ рѣспѣндѣск лѣмѣнѣ дѣ наđѣа полѣлѣ аша сѣѣшѣіатѣ кът есте; дѣр прѣп дѣтѣперекѣл преа грѣс шѣ дѣ-векѣт лѣтѣва стрѣѣате пѣмаѣ дѣчетѣшор, шѣ се паре къ дѣтеđѣнд преа таре, лѣтѣ-пѣнд вѣі дѣ перѣкол де а те шѣ арде. — Історѣа Полонѣіѣ аѣ скрѣсѣо dĭn наđѣо-палѣ Марѣсѣевѣч, Немѣевѣч, Лелевел, Мѣд-кѣевѣч, Бронѣховскѣі, іар dĭn стрѣіні къдѣіва франѣозѣі, кът Rullier Histoire de l'anar-chie de Pologne et du dѣmembrement de cette rѣpublique 4 tom. 1807 ш. а. Bezѣ шѣ історѣчѣі знѣверсалѣ, кът Роттек, Burck-hardt шѣ алте історѣі прѣскѣртате.

Г. Барѣд.

Іѣоана прѣотѣлѣі.

Прѣот словенеѣше, прѣсѣвітер грече-ѣше, попѣ, пѣрѣпте ромѣнеѣше: каре dĭn ачесте пѣтѣрѣ есте маѣ дѣлче, маѣ респѣ-ктѣѣсѣ? Неапѣрат ѣеа dĭn вртѣ ромѣнеа-скѣ. Атѣта дѣсѣмаѣтате dede ромѣнѣл крѣдѣіа прѣотѣлѣі, мѣістрѣлѣі рѣлеđѣі сале, кът зѣтѣ тѣте апѣчеле пѣтѣрѣ але стрѣѣв-нѣлор сѣѣі (sacerdos, augur etc. пѣстрѣнд пѣмаѣ пе рѣра, каре дѣкъ ера пѣтѣре ро-манѣ) шѣ дѣ пѣтѣі пѣрѣпте, арѣтѣнд къ ачѣаста къ ел пѣве дѣ прѣот тоатѣ дѣ-крѣдѣреа ѣе о аѣ фѣіі кътрѣ татѣл лор. Алте наđѣі dedeрѣ мѣістрѣлор вѣсѣрѣѣѣщѣі пѣме дѣпѣрѣтѣтате, стрѣкѣнд пѣтѣреа елѣ-нѣ де прѣсѣвітер, спр. е. немѣііі Priestер, франѣозѣіі прѣтре, сѣѣ дѣндѣі пѣтѣре семпѣ-тоаре де о спѣрѣтѣвалѣтате маѣ палѣтѣ, кът geistlich ш. а., поѣ дѣі зѣсерѣт пѣрѣпте шѣ маѣ дѣ дос попѣ. Ва сѣ зѣкѣ дакѣ прѣо-

тъл пентръ ромъні есте пѣ пѣтаі міністръл челор сѣнте, чі ші пѣріпте, вртѣазъ къ еі аѣ дрептате а ші фаче претенсіі къ то-тъл серіоасе кътръ преоді *).

А дедѣче дичепѣтъл ші історіа дерегъторіеі преодеціі дн леѣва веке ші дн леѣва пѣбъ, ла пѣгъні, ла евреі ші ла кре-щіні е треава теолоѣмор пе катедреле лор; поі пе днспѣрчиварѣт а траѣе ачі пѣ-таі лініі дн ікоана преотѣлзі кът треѣве ачела съ фіе; вн таре вѣрват ал веакѣлзі пострѣ пе кондѣче ка съ пѣ траѣем лініі фалсе. — Трѣсѣреле фундаментале дн іко-на преотѣлзі сънт іѣвіреа де адеѣвр ші іѣвіреа кътръ Дѣмнезеѣ ші кътръ оменіме таі пре сѣс де кът е іѣвіреа тѣтѣрор че-лорлалціі крещініі. Ъртѣріле ачелеі іѣвірі сънт влѣндеѣа, дндѣрареа, сілінда де ашѣ лѣді къпощіиѣеле сале, де ашѣ днѣвогъді міатеа къ феліѣрі де шіиѣде фолосітоаре, ка тѣл че шіе къ Дѣмнезеѣ пѣ таі фаче міѣвнѣі, ка съ трімітѣ де-а-гата літѣві ші шіиѣде пріп дѣхѣл сѣѣнт, пѣлдареа сѣѣле-тѣлзі пріп рѣгъчѣві кътръ фѣкъторіѣл а тѣте. Трѣсѣріле ачестеа вніте дн каракте-рѣл преотѣлзі вор фаче съ амѣдіаскъ ші чеі таі аѣері хѣлиторі, сторкънд ші дела еі реверіиѣдѣ. Нічі вн крещіп пѣ е, де ар фі ел днкъ пе атѣта де стрікат ші къ-фѣндат дн влѣстѣтѣщііле лѣтѣщіі, каре съ пѣ чеарѣ ачеле тарі днспѣшірі дела преот, ва шѣлді се аратѣ атѣт таі аспріі кътръ преоді, къ кът еі се сінт таі пѣхарнічі де а се дндрѣпта ші а фі вѣні. Кѣкъ преот-ѣл се днтокѣѣе таі тѣлг дѣпѣ аѣеа-

стъ дреапѣтѣ претенсіе а лѣтміі, къ кът віа-да са корѣспѣнде таі віне ла днѣвѣдѣтѣ-реле че дѣ ел попорѣлзі, къ атѣт таі в-шор сілеѣѣе ші пе некредіпчѣші ал пре-дѣті, ші фаче ка пентръ ел съ рѣтѣіе мн-чѣлѣ ачел проверѣ лѣдіт днтре попорѣ ші греѣ осѣндіторіѣ „Фѣ чеѣа че снѣне преотѣл, дар те фереѣѣе де чеѣа че фаче ел.“ Шіѣт есте, къ тоѣл лѣтміі де акѣтм есте ашѣ вате жок адеѣеорі дн къвінте сѣѣшііетоаре де статѣл клерікал; чі вн преот вѣп ші днѣелепт ва ші сѣѣѣне ші рѣшіна токѣта ші ачел топ ватжѣкоріторіѣ сіпгѣр пріп пѣвіповата са пѣртаре.

Хѣла лѣтміі ласѣ дн вртѣші патѣ пѣ-таі дн карактерѣл ачелѣвіа, каре с'аѣ де-градат ел днспѣш дн ѣвіі лѣтміі пріп а са пѣртаре мншѣлѣсъ ші пе каре пе есте дн-дѣтѣлѣ ал пѣтмі ачі непѣпѣ. — Чіне есте непѣпѣ? Есте ачела, каре днші днпліне-ѣе дерегъторіа преодаскъ ка ші вн зіѣа-рѣѣ (пѣіміт) пѣтаі днп сілѣ, спре а пѣтѣа-трѣі; каре траѣе веніѣтѣрі грасе пѣтаі пѣн-трѣ ектеніі ші моліѣѣе тѣчпнате къ атѣта іѣѣеалѣ, днкът віміні пѣл днѣелеѣе ші сервіѣѣл вісеріѣѣск деѣіне пѣтаі о таші-пѣріе; каре вѣѣеазѣ дерегъторіі пѣмеріта-те нічі одатѣ. Непѣпѣ есте ачела, каре днтрѣ грѣсаші пѣщіиѣдѣ ші днтрѣ лѣнеа де а черѣѣета скріпѣтѣреле ші канѣпеле ві-серіѣѣщіі есте таі гата а сѣѣері съ апѣіе тотѣ моралітатеа влѣві попор, ші съ се-тѣѣѣлѣаскъ дн тѣте пѣѣѣніле ші фѣрѣде-леѣіле, дѣкът а се абате дела чеѣа таі мнѣѣ-датіѣѣе веке, де ар фі аѣеѣа днкъ пе атѣта де прѣбѣтѣ; каре къ ніѣѣе скіѣме префѣкъте днѣѣѣдате дела апѣіѣіі фарісеі фѣѣѣрѣѣѣе сѣіѣѣѣеніа че пѣ о арѣ нічі дѣкът, іар мн-шѣлііле ші ле днѣѣѣѣѣл дн вѣшміпте тот

*) Філолоѣіі пощріі пѣріціі вор ерта, ка дн тот дѣѣѣрѣсѣл ачѣстѣі днѣѣѣрѣсѣ съ пѣѣтрѣтѣ термі-нѣл преот, пріміт деокамдатѣ дн вісеріѣѣ.

фарисеещи; каре спре аши копері пециинца, дъ минчвни оменещи де квинте дзмнезеещи, пзмаі пентрѣ ка съши крѣде остенеала де а черчета скриптереле дѣпъ порѣпка марелѣ даскал ши ка съи рѣмѣе timp de а се дмѣѣва дп венитѣриле сале де сѣте ши миі, привидѣле пе ачелѣа пзмаі ка о іесле дмплѣтъ пе сама са; каре пе кофрациі съи чеі днделенциі дп іа ла гѣпъ дпѣвриа-тъ, пзмаі пентрѣкъ ачеіа предикъ адевърѣл ши зік попорѣлѣ кѣ мареле апостол Паве-л: черчетациі тот, апоі крѣдеци; каре песте ори че мерит ал алтора арѣккъ зм-врѣ грѣсъ; каре мѣстрат де кѣцет пентрѣ рѣзтатеа са вреа а се деспѣгъѣи дп окіи лѣмні трѣфидѣсе кѣ крѣдинца са е чеа маі дреаптъ, ка ши кѣм ел дпсѣш ар фі вор-ѣт дп персѣпъ кѣ Христос; каре се ваіе-тъ асѣпра перелециѣсѣциі оаменілор пѣ-маі пентрѣ ачеѣа, кѣ еі пѣи маі даѣ реве-ринда пе кареа ниѣи кѣ аѣ меритато врео-датъ кѣ а са пѣртаре. Непопъ есте аче-ла, каре дп фѣндѣл ініміи сале челеі пе-стриѣе кѣпоаще ши сімте преа віне, кѣ оаменіи пѣ съпѣт токма аша рѣи пре кѣт дп зіче ел а фі, ши кѣ чеі маі мѣлци съпѣт преа аплекациі а да мѣлт пентрѣ рѣскѣм-пѣрареа пѣкателор; деѣи ел се фолосеѣе де ачест пеажѣнс ал оаменілор ши кѣ фѣ-дѣрѣи дпшалъ дела крѣдинчѣши родѣл кѣм-пѣрилор ши мѣстѣл віѣелор лор, іар кѣнд пате врео даѣпъ дп венитѣри, стрігъ ка лѣл; тот дпн пріѣина ачеаѣта дп скаѣнѣл мѣртѣрѣсірѣи, ѣнде ел есте персоналѣл преа-палтеі маіестѣциі дзмнезеещи, е фѣрте ер-тѣторѣс кѣтрѣ тоѣи чеі рѣи, де фрікъ ка пѣ мѣниндѣи пе ачеіа, съи таіе дпн венитѣри; аша ел се фаче знеалта чеа маі сѣпѣсъ а дптѣперекѣлѣи пе пѣмѣпѣт ши песте мор-

тѣпѣт, отѣл чел маі ліпсѣт де тот каракте-рѣл оменѣск ши крѣѣінеѣск, каре дп сѣпѣ-теле таіне веде тот атѣтеа ісѣборѣ дѣтѣторѣ де лапте ши мѣере. Дп ѣрмѣ непѣпъ есте ачела, пе каре чеа маі сѣпѣѣре разѣ де зп адевър поѣ аѣлат дп зімеле поаѣтре дп тѣрѣѣрѣ ши дп ревоалтѣ, дпкът се репѣде кѣ въздѣгаѣлѣ пециинѣеі ши ал пѣдантѣсм-лѣи съѣ асѣпра тѣтѣрѣор остеніторілор, каріи скот ши пѣн лѣміна пе масѣ, іар пѣ о а-скѣнд дпн окіи крѣѣінілор.

Аша адѣпк пѣ каде ниѣи зп преот, каре щіе пентрѣ че с'аѣ преодіт. Дп преотѣл кѣвіѣс тоате мерітъ реверіѣцѣ; лѣкрѣриле сале маі марі саѣ маі зшѣре дп о фортѣ араѣ армоніа сімѣемінтелор сале, араѣ, кѣ ел дп тот че е дппреѣіѣр де сіне прі-веде фѣпѣтѣрѣ дзмнезеѣаскъ. Ел щіе зпі дп фіиѣца са аерѣл серіѣс кѣ іларітатеа *). Преотѣл зпн щіе а се лѣпѣда пе сіне фѣрѣ аші деспреѣѣи персоналітатеа са, ел фаче жѣрѣе, де кѣте ори дп чеѣре ачеаѣта зп скоп маі палт морал ши релеѣіѣс. — Ел дп тоатѣ віаѣа са се пѣзѣѣе де тот че пѣмім крѣдинѣѣ дешѣартѣ (superstitio), прежѣдеѣ орѣ ши фѣдѣрѣе, пе кареа окіѣл отѣлѣи ниѣи дп пѣгъѣи пѣ о пѣте сѣѣері; кѣ тоате а-чѣстеа ел щіе крѣѣа пе алѣиі сімпліи, каріи дела паѣѣреа лор аѣ апѣѣат а зѣчеа дп кѣтѣшеле крѣдинѣеі дешѣрте, сілінѣѣсе аі авате кѣ влѣндеѣе дела пѣзѣпеле лор пѣ-репѣ (фріѣа де драѣи, де смеі, пріѣоліѣи, стріѣѣи, серѣареа зпор зіле іѣѣлѣщі дпгрѣ-шѣтоаре де лѣнеа попорѣлѣи, дешѣлѣтѣтѣ-реме зпор оамені капіи, дпкіпареа ши пѣпѣ

*) Ноі авѣм пѣме пропріѣ Іларіе, Hilarius, а-дікъ Бѣкѣр; пентрѣ че съ пѣ зіѣем іларітате, прежѣм зіѣем вѣкѣрѣе, дѣпѣ ліѣѣѣа арпѣѣтъ.

акѣм ла взеле фѣптерї ш. а. ш. а.); iar тѣнїа фарисеїлор шї шїерѣтзреле лор де шерпї ле прїмене кѣ тоатѣ лїнїеа сѣ-флетѣлї фѣрѣ грїжѣ шї фѣрѣ фрїкѣ, кѣ о тѣрїе а сѣфлетѣлї адеверїторе кѣ ел е пѣтрѣнс де ївїреа челѣ че аѣ мѣрїт не крѣче, шї кѣ тот че сѣфере есте пѣмаї пентрѣкѣ пѣ вреа аместекареа скорпїтзрелор оменешї кѣ сїмплеле шї кзрателе дн-вѣдѣтѣрї морале кзпрїнсе дн евангелїї. Аша шї релеѣеа са е днтемеїетѣ не ївїре. Преотѣл днделент кзпоаще шї пайнѣазѣ кѣ спїрїтѣл веакѣлї; ел шїе преа вїне, кѣ фѣѣторїѣл а тоте п'аѣ пѣс отѣлї марцїнї ка алтор вїетѣдї некзвѣпѣтзоаре, ка фѣр-нїчелор саѣ маїмѣделор, днкѣт дн че ле есте їнстїнкѣл лор шї дн че аѣ днвѣдат дела пѣрїндї сѣ пѣ маї пѣтѣ пропѣшї дн пїмїка, чї кѣткѣ спїрїтѣл шї мїнѣеа оме-неаскѣ прїп о неїчетатѣ десволтаре е кїе-матѣ днкѣ дн вїада ачеаста а афла шї а кзпоаще тот маї мѣлте шї маї марї аде-вѣрѣрї дн тоате ратѣрїле шїїнделор. Ел респекѣазѣ шї фїлософїа, дндатѣ че ачеа се декїарѣ де прїетїпѣ а моралѣлї еван-ѣелїеї; кѣчї ка преот нїчї аре дрепт а претїнде маї мѣлт дела ачеа, нешїнд фї-лософїа датоаре нїчї а апѣра нїчї а класї-фїка dogme de а ле кредїндеї. Преотѣл вѣп се фереѣе де орї че чеартѣ релеѣеасѣ, зреѣе орї че сѣшїїере шї маї греа дн-тре вїсерїчї, кѣт ар зрѣ сѣшїїереа кѣ-мешїеї лѣї Хрїстос кѣнд ар ста свїт крѣ-чеа лѣї; ел шїе преа вїне, кѣ нїчї зп от пѣ е де вїпѣ, кѣчї с'аѣ пѣскѣт дн вїсерїка ачеаста орї дн чеа, шї кѣ попорѣл, глѣ-

теле, авїа аѣ тїмп а днвѣда дн тоатѣ вїада лор зп Татѣл пострѣ, зп Кредѣѣ, iar пѣ а се дїспѣта орвеѣе асѣпра зпор dog- me, не каре мїнѣеа оменеаскѣ нїчї декѣт пѣ леаѣ пѣтѣт кзпрїнде шї нїчї кѣ ле на пѣтеа вреодатѣ; деѣї ел крѣдѣ шї респек-теазѣ орї че копѣсїе, орї че рат ал ре-леѣїї крещїне, iar жѣдеката о ласѣ дн грї-жа лѣї Dзмезеѣ, дн а кѣрѣї мѣлѣ ам ешїт кѣ тодїї. Аша преотѣл крещїн шї дндел-лент де кѣте орї днтїмпїнѣ дншелѣторї; карїї кѣ о евлавїе префѣкѣтѣ амѣѣеск не кредїнчомї; де кѣте орї дѣ песте фанатїчї, карїї кѣ окїї днторшї фѣдѣреск кредїндѣ дрептѣ, черѣнд крѣче шї моарте асѣпра тѣтѣрор етеродоксїлор, карїї стрїгѣ, свїарѣ, властемѣ шї даѣ сѣтанїї не тодї кѣдї пѣ ле пот кредѣ лор орвеѣе, карїї лавѣ аче-ле тїмпѣрї ферїчїте, знде кредїнда ера лѣ-дїтѣ кѣ савїеа шї адѣпатѣ кѣ сѣпѣеле мїї-лор де ѳменї, знде крещїнїї пентрѣ зп сїп-гѣр кзвѣпт, пентрѣ зп „шї,“ саѣ алѣл а-семеѣеа педнѣелес дн еврееѣе, саѣ кал-деѣеѣе, саѣ елїеѣе се рѣсвоїа зечї де апї, шї не зп Орїѣенес декларат маї зптеї де теолог сѣѣпт, дзпѣ зп кѣрс де треї сѣте апї дн аѣрїсїа кѣ фѣрїе маре ка не зп еретїк: де кѣте орї преотѣл днделент веде взеле ка ачестеа, прїчепе дндатѣ, кѣ тот че фак ачеї фарисеї есте саѣ дн їнтересѣл лѣкомїеї ла ванї шї ла аверї, саѣ дн не-кзмпѣтата поѣтѣ де мѣрїре а вреѣпвї фа-рїсеѣ, саѣ дн врео полїтїкѣ лѣмеаскѣ ма-скатѣ кѣ релеѣїосїтатеа; аша ел пѣ шїе декѣт аї деспреѣдї.

(Ђрмеазѣ днтр'зп сѣлмент не жої.)

АДАОС

ЛА N^{ro}. 10 А ФОИЕИ ПЕНТРЪ МИНТЕ ШЧЛ.

(Джакіереа ікоанеі преотълзі дела
N^o. 10.)

Преотъл каре дореще дін свѣлет кѣрат а се пѣмї ел шї алціи кѣ тоатъ дрептатеа міністріи аї алтарїлзі шї дѣвѣцторїи реледїи, е де ачеа пѣрере, кѣ декът съ фїе релечеа деградатъ ла о сїмплаъ спевладїе дѣмеаскъ; декът съ се факъ перѣдеторїе формалъ кѣ таїпеле лзі Христос, кѣ дѣсшї трѣпѣл шї сѣпцелеле лзі, кѣ дарѣл сѣпѣтлѣл дѣх, маї вїне оаменїи съ пѣ креадъ нїмїк. Аѣ пѣ е крїшъ мѣлт маї кѣмплїтъ а зїче кѣ крєзі, їар дѣ фантъ адї вате жок де тѣтъ кредїнда, саѣ а лѣса пе ѳменї дѣ воїа лор съ креадъ кѣтвор вреа? Рѣѣ есте шї зѣл шї алтѣл; дѣсъ каре есте осъндиторїз маї греѣ? — Ел кѣноѣще кѣвїнтеле апостолѣлзі; Чел че сервеще алтарїлзі, дела алтарїз съ трїаскъ, шї кѣ лїмѣа возлї трїерѣторїз пѣ тревѣе легатъ; ле шїе дѣсъ да дѣцелесѣл чел а дѣвѣрат, чел кѣрат евангелїк; ка лѣкрѣторїз дѣ вїа Домпѣлзі дѣшї чере плата пе кареа о мерїтъ, дѣсъ пѣ аша ка съ і се пѣтъ зїче: Фѣрера шї пѣогъ авеа. Нїчї одатъ преотъл пѣ perde маї мѣлт дїн вазъ, декът кѣнд дѣшї дѣ пе фадъ лѣкомїа шї песаціл де арцінт. Апої зѣде се маї зѣеще шї пещїнда кѣ гресїмеа пѣравѣрїлор, аколо неапѣратъл ресълат е деспрецѣл шї зрїа. Дѣфлорїереа зѣвї клер а пѣне пѣмаї прїп ленеа лзі. Апої пѣ е мїраре дакъ е деспрецѣл шї дакъ мѣлді се таїе де кѣтръ ел. Аша е цеденсігъ зрїа

шї дѣлор шї а дѣвѣцѣтерелор. Дечї орї каре дакъ пѣшї вреа пѣрїфеа, тревѣе съ алерѣе ла мїжлоачеле пѣ каре маї зѣтеї аѣ крескѣт вїсерїка: дѣвѣцѣтера шї пѣртареа вѣлѣ.*) Преотъл дѣцелесѣл пѣлѣде пентрѣ орвїа ачелора, кѣрїи зїк: Dzeѣ дѣ чееа лѣте пѣ пе ва дѣтрева че ам шїїт, чї че ам фѣкѣт. — Дѣсъ оаре кѣшї вѣї фаче вїпеле дакъ вѣл кѣношї? Саѣ кѣ зїнї ка ачеїа крєд кѣ чеї маї хѣрїчї дїн сѣпгїи пѣрїодї аѣ фост вїде ѳменїи прѣшї шї грошї ла кап?

Преотъл кѣрвїа дѣ пасъ де вазѣ са дѣ тѣтъ прївїнга шї каре се фереѣе де орї че скандалъ, пѣлѣ шї кѣ дѣвѣрѣкѣмїнтеа са вѣдеѣе кѣвїндъ шї дѣмѣнтате. Вепѣтѣлѣ съѣ, аїѣ о формъ саѣ алтѣ, фїе маї ларг саѣ маї стрїмт, е фѣкѣт асѣелїѣ, дѣкѣт пѣрѣреа аратъ пе отѣл пѣчїи шї ал дѣвѣрїї. Ел пѣ е отѣл моделор вѣпѣтрате; кѣчї шїе вїне, кѣ зѣ попъ дѣвѣрѣкат де модъ сеамѣлѣ кѣ зѣ чеаслов легат дѣ форма зѣнї кѣрдї романтиче кѣпрїзетѣре де аморѣрї шї фїволїтѣдї. Нїмїк пѣ фаче маї де рѣс пе преотъл, де

*) Ruunt res nostrae sola inertia nostrā. Et adhuc miramur nos contemni et passim multos a nobis deficere? — Sic decet nos paenas dare contemtarum litterarum et neglectus studiorum! Nisi nos excindi volumus, ad eas artes nobis confugiendum est, quibus primum crevit ecclesia, — eruditionem et morēs aī, qua saltem speci: laudabiles. Jacobus de Mühlster presbyter in Solothurn 1528.

кът орва maishdirea a nekълителъи топ de modъ, къчълцъ, вичърї, профътърїи, късетърї fine ши алте секътърї ка ачестеа, каре авїа дши аѣ локъл пе тоалета челор маї дешерте фемеї. Къ тоте ачестеа преотъл пѣ каде нїчї дп чеалалтъ марцине; ел шїе vine, къ зп трѣп неспълат, греѣ аврїторїѣ, вешмїнте пїне де фълцї ши де паїе, кан пепецтъват фълвоїѣ, варь негрїжїтъ, шїпї пълїте, неспълате дпкъ пѣ фак пе преотъл, чї къ дїп контръ стареа кърѣдїеї дїп афарь дѣ лшїї прїлеж съ арѣнче прївїре ши ла кърѣдїа дїп лъвптръ. — Преотъл е прїетїн ши ал петре къпїлор; дар ел дши алеце къ таре такт ѳменїї конверсацїеї сале, къчї къпоаше, къмкъ пе ѳменї дї къпощем дїп содїї лор, къ атът маї вѣртос пе преодї. Дар ел се апронїе ши де фарїсеї, ши де тодї пѣкътошїї, ла тїмпъл съѣ, ла тревїнѣде, към се апронїа ши Исус. Де алтїнїтрелѣа зп преот нїчї одатъ п'аре тїмп де пердѣт; ел токма ши дїп прїмълърїле сале шїе траце фолѳсе дпсепнате.

Г. Барїд.

Лецїїре асѣпра реорганїзацїеї їнстрѣкцїеї пѣвлїче дп Цара ромънеаскъ.

Арт. 1. Дпвѣдътърїле пѣвлїче се дп-парт дп дѳъ, пе кът прївескъ ла партеа вѣрвѣтеаскъ, саѣ ла партеа фемееаскъ.

Арт. 2. Пентрѣ чеаа че прївеще ла дпвѣдътѣра копїлор де парте вѣрвѣтеаскъ, ачестеа се вор дппърдї дп треї деспърцїрї, адекъ: дп шкоале де сате саѣ комъпале, дп шкоале де ораше саѣ елементаре ши дп шкоале десѣвѣршїтоаре саѣ ака-

demїche. Арт. 3. Дп шкоалеле де прїасате, дпвѣдътѣрїле се вор тѣрцїнї дптрѣ ачееа а чїтїреї, а скїерїї, а катїкїстѣлї ши ачелор дїп тѣѣ операцїї арїтметїche.

Арт. 4. Дп орашеле де къпетенїе але жѣдеделор, пе лъпгъ класеле де чїтїре, скїерїе, де арїтметїкъ тѣрцїнїтъ дп челе патрѣ лѣкърї ши де катїкїстѣ, се вор а дѳога алте дѳъ класе пентрѣ дпвѣдътѣра грѣматїcheї, а елементелор їсторїї, а цѣфграфїеї ши а арїтметїcheї къ фракцїї. Дп капїтала Бѣкѣрѣцїї се вор ашеза треї де ачесте школ; їар дп орашъл Країова ѣпа, къ адѳоцїре де дпвѣдътѣра къпошїї целор звѣале ши а десепълї лїпїал, аплекате ла арте ши мешешѣгрї. Арт. 5. Дпвѣдътѣрїле десѣвѣршїтоаре, се вор трма дптр'о академїе че се ва ашеза дп капїтала Бѣкѣрѣцїї, дп каре се вор дпвѣда лїмѣле: латїнъ, елепїкъ, франѣезъ, цертанїкъ ши славонъ, къ о маї десѣвѣршїтъ тот деодатъ депрїндере ши дп лїмѣва нацїоналъ. Пе лъпгъ ачестеа се ва дпвѣда їсторїа зпїверсалъ, реторїка, елементеле фїлософїеї ши але шїїнделор фїсїкоматематїche. Тоате ачесте дпвѣдътѣрї се вор дппърдї дп 12 класе. Челе де жос патрѣ класе але ачещїї академїї, се вор дптокмї ши дп орашъл Країовеї. Се ва алътѣра пе лъпгъ ачѣастъ академїе ши о факълтате пентрѣ дпвѣдътѣра лецїлор ачещїї дърї; къ дпдепїїїре де къпошїїнда лецїлор романе ши дп компарацїе къ лецїсладїа алтор неатѣрї, дппърдїндѣсе ачесте дпвѣдътѣрї дптр'ѣп кърс де дої ані. Арт. 6. Ка о сѣкѣрсалъ а ачещїї академїї, се ва маї ашеза, пе лъпгъ департаментъл остъшескъ, о шкоалъ де аплїкацїе пентрѣ дпдоїт сѳършїт, де а се прегѣтї аколо а-

тът аспиранції ла градъри милітърещі, кѣтъ ші чеї че вор фі а се дитревѣнда ла лѣкрареа шоселелор, а подѣрилор, минелор ші алте асемenea слѣжѣ инѣперещі. Арт. 7. Дн академіе, школаріи се вор дитпърци дн интерні ші екстерні, адекъ, зои шезѣторі дн пенсіон ші алдіи вор зрѣма днвѣдѣтѣрїле ла академіе, лѣкѣнд ла пѣрїнци лор. Дитре школаріи чеї дн лѣптрѣ, 24 се вор цїнеа кѣ келѣзіала статѣлѣ; ачещїа се вор прїїмі дитре фї ачелор пѣрїнци, карїи вор фї сѣвѣршїт днсемпѣтѣ. ре слѣжѣ цѣрїи ші се вор афла а фїскѣпѣтаді, дѣндѣсе прекѣдере ачелор школарі, карїи вор фї дат довезі де о маї mare капачїтате ла днвѣдѣтѣрѣ. Арт. 8. Днвѣдѣтѣрїле дн школеле комѣнале дѣпрїпсате, прекѣт ші дн челе елементаре дѣпрїпсате, се вор зрѣма фѣрѣ нїчі о платѣ; іар пенѣтрѣ днвѣдѣтѣрїле дн академіе, прекѣт ші але челор де лїмѣї стрейне че се вор ашеза дн орашеле Країова, саѣ ші дн алте ораше, школаріи вор плѣтї, ші ванїи че се вор адѣна, се вор фаче венїт ал шкоалелор. Плата дн академіе ва фї пенѣтрѣ школаріи екстерні кѣте 3 галвенї, іар пенѣтрѣ чеї интерні кѣте 20 галвенї пе трїмѣстрѣ. Дн орашѣл Країовїи, пенѣтрѣ класеле де лїмѣї стрейне, фїе-каре школар ва плѣтї кѣте дої галвенї, іар дн челе-лаалте ораше знде вор фї асемenea класе, се ва плѣтї кѣте зп галвен пе трїмѣстрѣ. Арт. 9. Пенѣтрѣ чеаа че прїведѣе ла днвѣдѣтѣра фетелор, се ва ашеза дн капїтала Бѣвѣрещї зп пенсіонат, шї фїїндкѣ фондаторѣл сѣжїтѣлѣ Спїрїдон-ноѣ, прїпсатемант хотѣраше ва дн прїсосѣл венїтѣлѣ ачещїи тѣпѣстїрї, сѣ се днзестрезе зп нѣтѣр де фете пе тот анѣл, іар о бѣ-

пѣ крещере фїїнд о зестре моралѣ кѣ тѣлѣт маї фолосїтѣре декѣт пѣдїна даре дн ванїи че се словоаде астѣзі, спре ачест сѣвѣршїт се лецїзеще ка сѣ се днтокмеаскѣ зп пенсіонат де фете, але кѣрѣїа днкѣперї се вор клѣді, саѣ пе локѣл ачещїи тѣпѣстїрї, че ларе алѣтѣрѣеа, дака ачеста се ва гѣсї прїїпсатос спре ачест сѣвѣршїт, саѣ дн алѣ парѣте, шї дн венїтѣл тѣпѣстїрї сѣжїтѣлѣ Спїрїдон, сѣ се дѣа пе тот анѣл дн тревѣнда ачестѣї пенсіонат кѣте леї 40,000, сѣтѣ че дн сокотелеле днфѣдїшате сѣ гѣсеще астѣзі а фї прїсос пестѣ келѣтелеле зрѣмате дѣпѣ дѣхѣл шї днспозїціїле тестаментаре але фондаторѣлѣ, рѣтѣїнд шї о резерѣв тѣпѣстїрї пенѣтрѣ келѣтелї естраордїнаре. Іар спорїнд венїтѣрїле дѣпѣ времї, се ва адѣога шї дареа кѣтре пенсіонат. Дн ачест їнстїтѣт се вор цїнеа кѣ келѣзіала дн ачест венїт шї 12 фете фїїче де пѣрїнци, карїи вор фї фѣкѣт днсемпѣтоаре слѣжѣ статѣлѣ, шї се вор афла а фї скѣпѣтаді. Пе лѣпгѣ ачест венїт се ва адѣога о сѣтѣ де 50,000 леї, спре а се дндеплїні тревѣнделе ачестѣї пенсіонат, шї а венї, дѣпѣ тревѣндѣ, спре ажѣторѣл шї алтор партїкѣларе їнстїтѣте де фете че с'ар днтокмї дн прїнципат. Арт. 10. Спре пѣперѣа дн лѣкраре ачещїи пѣоѣ организациї, се ва да пе фїекаре ан дн прїсосѣл венїтѣрїлор касїи чентрале, пе лѣпгѣ лецїзїта сѣтѣ де 350,000 леї, зп адаос де 500,000. Шї одатѣ пенѣтрѣ тот-дѣазна, дн резерѣва ачещїи касе сѣтѣа де алді 500,000 пенѣтрѣ прегѣтїрѣа днкѣперїлор тревѣїпсатосе, пе кѣт ачестѣ сѣтѣ ва пѣтеа фї де ажѣнс.

ЦИГАРА МЕА

Везиа постръ 'н пропъшре

А 'пченът а 'гризѣа:

Дамеле азъ тълдъшре

Цигарете а ѡзма.

Еатъ верзери де нъсъръ,

Каре есѣ не врьнд дин гъръ.

Паф! пф!

Своаръ ѡзм.

Паф! пф!

Каде скрът.

Фъмътѣ доі динтр'о цигаръ!

Еленъца аша вря.

Че зичі, драгъ? нъ ѣ амаръ? —

Нъ, къчї е дин вьза та.

Аша, драгъ копилдъ?

О цигаръ нѣ о гърцдъ.

Паф! пф!

Своаръ ѡзм.

Паф! пф!

Каде скрът.

Ка о партѣ а феричреї

Шї цигаре с'а ѡкъзт,

О! прїчїнѣл тълдъшреї

Мьлтъ ѡзме л'а чернѣт.

Дл овидеаска адънаре

Тодї ѡзмеазъ ла цигаре.

Паф! пф!

Своаръ ѡзм.

Паф! пф!

Каде скрът.

Тодї ла ѡзмѣрї аспїреазъ:

Тодї ѡзмеазъ не'пчетат;

Шї сърманѣл лъкрътеазъ

Де греѣ ѡзм че 'н окї 'а дат.

Хаї с'л плъндем, сорїоаръ!

Пълъ че омѣ ѡзма цигаръ.

Паф! пф!

Своаръ ѡзм.

Паф! пф!

Датѣа ѣ скрът.

Зилеле се грекѣ ка ѡзмѣл

Ка тълѣ о сѣ 'мьвтрънїтѣ.

Шї атънчї дѣ ом ведеа скрътѣл.

Ла амор н'о сѣ гъндїмѣ.

О сѣ ѡсеверѣ

Дл ачестѣ тълдъшре:

Паф! пф!

Своаръ ѡзм.

Паф! пф!

Тот ѣ скрът.

Азї вїеагъ, тълѣ моарте:

Астгзї рѣсѣ, тълї лъкръшъри.

Аста ѣ партѣа крѣдеї соарте;

О ведемѣ нї дл дїшъри.

Астгзї сѣ ѡшпътѣ не плаче;

Мълї плъчереа скрътѣ се ѡаче.

Паф! пф!

Своаръ ѡзм.

Паф! пф!

Каде скрът.

Г. Сїон.

Гъстѣл де чїтї ла ромънї.

Ачелаш есте ретроград; адїкъ ромъ-

нї чїтеск маї пѣдїа азъма декът маї пїаїтѣ.

О зїчет нѣмаї пої ачестѣа? Нъ; чї ам

длвѣдат дѣла натрѣ, чїнчї ѡї периодїче

ромъне — дїнтре каре зна рѣпосънд, спре

тълѣа пѡстрѣ дѣрере — адеверѣазъ ачѣ-

ста дитрѣнѣ глас. „Дѡверсѣл“ дл Nr. 52

а. тр. не арагъ, къ о таре партѣ дїп а-

бонадїї сѣї дѡкъ нїчї прецѣл азъ ілѣ

трїтїс ла капетѣл арълзї! Бїне вѣ ѡаг;

пентрѣ че дѣдаци не оамѣнї а чїтї гратїс.

Сѣ пѣмере, апѡї сѣ чїтїаскъ. Асемѣнеа не

спїнеа дїп грѣїт редакдїа Кърїерѣлзї ро-

мънѣ. „Алѣмт“ дл програма са „дл сѣл-

вїреа гъстѣлзї чїтїрїї каре де къдїва апї

мерѣе ретроградънд,“ веде о тълхїтѣре

прївелїде. „Алѣїна ромънѣ“ дл Nr. 16

а. в. пѣвлъкънд „Магазїнѣл Дачїе!“ се плъ-

де асемѣнеа де пенѣтъраре, пенѣсарѣ шї

речеалѣ. — Карѣ сѣнт прїчїнѣле ачестѣї

адѣнчї атонїї шї апатїї? кѣм се еспрїмѣ

Алѣмт, їар пої ам аѡаѡе: апатїа дл кѣ-

ре класе але содїетѣдїї се арагъ маї тълѣ?